

PÉCSI Dohánygyár

III. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1976. ÁPRILIS

Éljen május elseje!

Szívől jövő kötelesség

Fiatal ismerősöm méltatlankodott a minap: már megint ki kell vonulnom! Először megdöbbenem, próbáltam magyarázkodni, pedig hát inkább neki kellett volna ezt tennie. Aztán megnyugodtam, mert tudom, hogy ez az egy ember nem a közvélemény hangját képviseli, és tudom: valamiféle jó is van abban, ha ez már amolyan illendőség kérdése; olyan lehetőség, ami egyben „kötelesség” is.

Pedig ősidők óta ünneplünk ezen a napon. Már a rómaiak is vidám karnevállal köszöntötték az érkező napsütést, a tavaszt. Később a kialakuló munkássztyál, az iparosok, céhlegények is felvonulással fogadták május első vasárnapját. A „Májusünnepe” címszó megtalálható a világ összes lexikonában. Olvashatunk ezekben a májusfáról, a pünkösdi király választásáról. De olvashatunk arról is, hogy csaknem száz éve mi történt ezen a napon Chicagóban, a vásárcsarnokban, a Hay-marketen. Az emberek akkor is összejöttek, ünnepelni akartak. De ezért a jogos vágyukért négy amerikai munkás fizetett életével. Néhány évvel később, 1889-ben a II. Internacionálé ezért határozta el, hogy május 1. a munkássztyál ünnepe lesz. A gumibotokról, kardlapozásról, rendőr- és csendőrsortyűzekről már nem is kell beszélnünk, hisz mindenki ismeri történetüket a tankönyvekben, regényekben, vagy akár saját múltjából. Az idősebbek saját életükből, örömeikből, bánatukból emlékeznek rá. A fiatalok meg — hacsak nem bekötött szemmel, befogott füllel éltek le életük eddigi húsz-harminc évét — szintén nagyon jól tudják, mi mindent jelent ez a tény. Harminckét év alatt államunk nemzetközi tekintélyű, gazdasági, társadalmi, politikai eredményeiben elismert haladó orszaggá vált. S ez annak a tízmillió embernek köszönhető, aki ezen a napon zászlókkal, transzparensekkel ünnepli a munkát, megemlékezik azokról az ismeretlen vagy világszerte ismert hősről, akiknek ez köszönhető.

Fentebb említett ifjú barátom tán nem tudja, tán nem akarja érteni ezt. Bizonyára elfeledte azokat az éveket, amikor szülei kezét fogva masírozott a tribün előtt, mikor nyiladozó értelmével először csodálkozott rá a tömegre, a vidámságra. Tán nem értékeli azt, hogy ha most elvonul a tribün előtt, s a megafon gyárát, brigádját, iskoláját köszönti, akkor a nézők neki is integetnek, őt is méltatja az elismerés.

Azt kívánom, mielőbb jöjjen el az idő, mikor a világon mindenütt szívől jövő kötelesség lesz a munka ünnepeiről való megemlékezés.

Sz. P.

Négy és félszázalékos bérfejlesztés

Bértömeg-gazdálkodás vállalatunknál

Ülésezett a szakszervezeti bizottság

Szakszervezeti Bizottságunk 1976. március 31-i ülésének egyik napirendi pontja volt az 1976. évi bérfejlesztés formája és mértéke. Irími Sándor igazgató elvtárs terjesztette be a bizottságnak: Alapvető kérdés, hogy 1976. január 1-től megváltozott a vállalat bérellenőrzési rendszere. A bérszínvonal ellenőrzési rendszert felváltotta a bértömeggazdálkodás.

Az Igazgató Tanács 4,5%-os bérnövekedést irányozott elő. A vállalat, egyetértésben a XI. kongresszus idevonatkozó határozataival, az V. ötéves tervtörvénynek megfelelően, a jövőben a bérnövekedést elsősorban teljesítmény növekedésének ösztönzésére használja fel. Minden olyan helyen, ahol technikai, személyi feltételek ezt lehetővé teszik, követelménynövekedést ír elő, az általánosan dinamikusabban növeli a béreket.

A termelési osztályon szinte az összes alapvető területen növeljük a bérfejlesztéssel együtt az egy műszakra eső követelményeket. Irrealis normamódosításokat nem hajtottunk és nem is hajtunk végre. A követelményeket olyan mértékig növeljük, amelyek ma már bázisszámok. Pl. a gyártáson Fecske gyártógépek teljesítményét 820-ról 930-ra. Az ehhez kapcsolódó bérek a gépezet-gépmester munkakörben nem szakmunkásoknál 11 Ft-ról 14 Ft-ra emelkedik, szakmunkásoknál 16,60 Ft-ra.

A papíroszállal kapcsolatban voltak olyan elképzelések, hogy addig nem hajtjuk végre a norma- és bérfejlesztést, amíg a jelenlegi problémákon túl nem jut az osztály. Olyan álláspontra jutottunk, hogy a

dolgozó is tegyenek meg mindent, hogy az új bérnek megfelelő teljesítményszintet elérjék.

A vállalat 682 ezer forintot fordít bérfejlesztésre. Ez a következőkből tevődik össze: 459 ezer forint a darab- és normában dolgozó fizikai állomány részére, ez 376 főt érint, 251 főnél 175 ezer forint. Alkalmazotti állománynál kb. 4,0%-os bérnövekedés várható.

A vállalat abból indult ki, hogy a bérfejlesztés azokon a területeken lesz dinamikusabb, amelyek döntő szerepet játszanak a termelés alakulásában. Egyéb területeken a vállalat lehetőségeihez mérten hajtja végre a bérfejlesztést. Szakszervezeti Bizottságunk egyetértett a javaslatl.

D. T.-né

Megemlékezés a felszabadulás évfordulójáról

1945 tavasza sorsforduló a magyar nép történelmében. Ettől a tavasztól kezdve sorsát maga irányítja, ami az elmúlt századokban csak titkos álom, vagy vérbefojtott eszme volt. Megnyílt az út egy soha nem látott fejlődés előtt. Ennek alapját a Vörös Hadsereg katonái teremtették meg, akik súlyos áldozatok árán felszabadították hazánkat.

Április 4-ét, felszabadulásunk 31. évfordulóját ünnepeztük vállalatunknál. A Mátyás király utcai általános iskola kisdíákjai valóban a tavaszt képviselték, az ifjúságot, a vidám, gondtalan életet. Énekes, táncos műsoruk szép ajándék dolgozóinknak minden évben. Kárpáti Károlyné párttitkár ünnepi megemlékezésében figyelemmel kísérhettük fejlődésünket és azt, milyen fontos feladataink vannak még, hogy népünk boldogulása jobb, élete szebb legyen.

A megemlékezést követően kitüntetések átadására, jutalmazásokra került sor, melyeket Irími Sándor igazgató adott át.

A MÉTE 25. évfordulójára emléklapokot kapott Kovács Nándor.

Az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetésben részesült Zoboki László, Kincses Antalné és Szedeli István.

Vezérigazgatói dícséretet kaptak a kiváló tűzrendészeti munkáért: Kajcsa László és Magyar Miklós.

A Pécs Városi Tanács Polgári Védelmi Parancsnokság emléklapját kapta: dr. Kiss Elemérné, Lauter Péter, Bertalan Gáborné, Zoboki László, Pápay Miklós és Magyar Miklós.

Ezután Danajka Tiborné SZB-titkár a brigádok részére átadta a munkaverseny-mozgólomban elért eredményeikért járó címeket, elismeréseket.

Előkészítési osztály „Szocialista üzemsztyál” cím. Arany brigádérem: „Ady Endre” brigád, „Vörösmarty” brigád.

Gyártási osztály; Bronz brigádérem: „Lendület” brigád,

„Dr. Münnich Ferenc” brigád és „Szerviz” brigád.

Szocialista brigádsztyál nyert: a „Dózsa György” brigád, a „Jean Nicot” brigád, a „Zrínyi Miklós” brigád és a „Bánki Donát” brigád.

Csomagolási osztály; Bronz brigádérem: „Május 1” brigád. Papírosztyál; Bronz brigádérem: „Mező Imre” brigád és a „Latinka Sándor” brigád. Ezüst brigádérem: „Tabac” brigád.

Műszaki osztály; Ezüst brigádérem: „Béke” brigád. Bronz brigádérem: „Déri Miksa” brigád, „Toldi Miklós” brigád és „Kossuth” brigád.

Anyagmozgatás; Bronz brigádérem: „Petőfi Sándor” brigád és „Gagarin” brigád.

A kitüntetések és a velezáró jutalmakat a brigádvezetők vették át.

G. J.

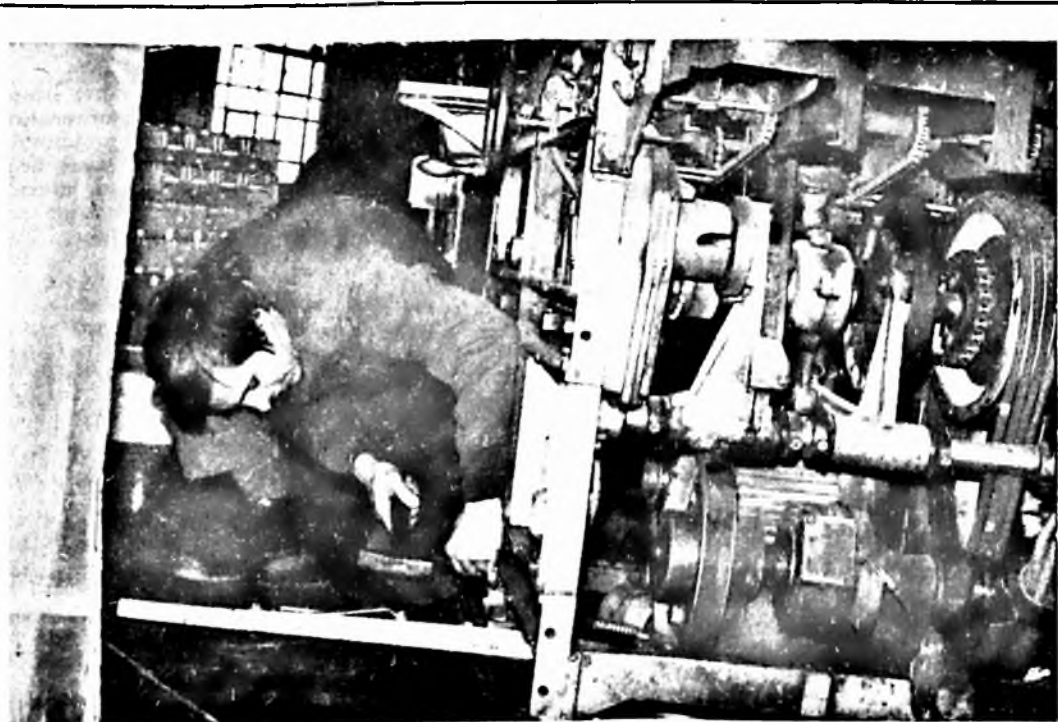
Felhívás!

A Pécsi Dohánygyár gazdasági és társadalmi vezetői felhívást intéznek a vállalat kollektívájához, hogy támogassák az „Építsünk óvodát” akcióprogramot.

A vállalat kommunista műszakot szervez évente egy alkalommal, melynek összegét a Városi Tanács számlájára utalja át óvodaeépítés céljára. Előreláthatóan a kommunista műszak ideje folyó év II. negyedévében, az egyik szabad szombaton lesz megszervezve.

Valamennyi dolgozónkat kérjük, hogy vegyen részt az akcióban.

Gazdasági és Társadalmi Vezetés

Szombati tmk. Farkas József lakatos a KDW típusú cigaretta csomagológép törött alkatrészének cseréjét végzi. Nagy László felv.

Az elnökség tagja lett Kacs Kovics Miklós Baranyából

A MÉTE tisztújító közgyűlése

Tájékoztató az élelmiszeripar feladatairól

A MÉTE területi szervezetei és üzemi szaksztyóportjai 1975. év végén tartották vezetőség-választó és küldöttválasztó közgyűléseiket.

Megyéinkből 12, üzemből 2 küldött lett megválasztva, akiknek az a megtsztyelő feladatuk volt, hogy képviseljék megyéink, illetve üzemből MÉTE tagságát az 1976. március 26-án, a Magyar Tudományos Akadémián megtartott tisztújító küldött közgyűlésen. A megyei szervezetekből, illetve szakosztályoktól 498 küldöttet választottak, ezenkívül meghívtak is részt vettek a közgyűlés munkájában.

Az elnöki megnyitó után Kovács Sándor elvtárs, MÉM miniszterhelyettes tartott tájékoztatót az élelmiszeripar helyzetéről és az V. ötéves terv időszakára megjelölt feladatokról. A tájékoztatót az elnökség beszámolójának — melyet a küldöttek korábban kézhez kaptak — szóbeli kiegészítése követte, dr. Tóth Zsiga István

ügyvezető titkár előadásában.

A beszámoló számot adott az egyesület elmúlt négy évi tevékenységéről, egyértelműen megfogalmazta munkánk célját és tartalmát, „Munkánk célja: társadalmi tevékenységünkkel szolgálni, elősegíteni iparunk fejlődését, meggyorsítani az információ áramlást, közreműködni legnagyobb vagyonunk, az emberi tudat helyes alakításában. Munkánk tartalmát és lényegét meghatározzák a párt és a kormány határozatai, tudománypolitikai irányelvei, tevékenységünk kereteit, munkamódszereit, tevékenységi formáját pedig az egyesületek alapszabálya.”

A hozzászólásokból tájékozódhattak a közgyűlés résztvevői az egyes területi szervezetekben folyó munkáról, tevékenységről, ugyanakkor meggyőződhetek arról, hogy a különböző szakosztályok, üzemi csoportok munkájukkal az élelmiszeripar — ezen belül az egyesület — célkitűzéseinek megvalósítását segítik elő.

A közgyűlésen kitüntetések nyújtottak át az egyesületben végzett kiemelkedő munkáért.

Dr. Romány Pál miniszter elvtárs 15 főnek nyújtotta át az „Élelmiszeripar kiváló dolgozója” kitüntetést. Az elnökség 28 főnek nyújtott át jubileumi emléklapokot, illetve MÉTE emléklapokot, 71 fő kapott elismerő oklevelet.

Vállalatunktól Kovács Nándornak a 25 éves jubileumi emléklapokot, Zoboki Lászlónak az „Élelmiszeripar kiváló dolgozója” kitüntetést nyújtották át.

Végezetül a közgyűlés megválasztotta az 50 tagú elnökséget, a háromtagú fegyelmi és háromtagú gazdasági-sztyóvizsgáló bizottságot, valamint az „Élelmiszeripar” című központi lap felelős szerkesztőjét. Meggyőzően az elnökségben Kacs Kovics Miklós, a MÉTE területi titkára képviseli.

A fegyelmi bizottság tagjává választották Gyórványi Bélát, a dohányipari szakosztály titkárát.

A közgyűlés dr. Holló János professzor meleghangú, lelkesítő zárszavával fejezte be munkáját.

Z. L.

Ülésezett pártvezetőségünk

Pártvezetőségünk 1976. március 10-i ülésén megtárgyalta a vállalat 1976. éves tervét és az V. ötéves terv főbb célkitűzéseit. Vezetőségünk erre építette a cselekvési programját és ezzel párhuzamosan az agitációs feladatainkat. Az 1976. éves termelési feladataink igen magasak, a növekvő termelési feladataink végrehajtása érdekében nagyon sok feladat hárul a vállalati kollektívára. Éves tervünk 5 milliárd 650 millió db cigaretta. Természetesen ha a piaci igények úgy kívánják, ennél többet is kell termelni, a fogyasztói igényeinek eleget téve és a népgazdasági elvárásoknak is.

Dolgozóinkkal megbeszéltük feladatainkat, a műszaki konferencián és az azt követő termelési tanácskozásokon. A termelési feladatainkhoz csak minimális beruházási lehetőségek állnak rendelkezésre, ezért a terv teljesítése, illetve túlteljesítése érdekében foglalta össze pártvezetőségünk a főbb feladatokat, melyekkel a jövőben fokozottabban kell foglalkozni. E fontos munkánk segítésére felkértük a társ szervezetek vezetését és rajtuk keresztül egész dolgozó kollektívánkat, hogy támogassák a cselekvési és agitációs tervünkben foglaltakat. Célunk, hogy emelkedjék a munka termelékenységére. A munkaerőgazdálkodás egyik alapfeltétele a jó munkahelyi szervezés és irányítás. A jövőben mindezeket szem előtt tartva kell végezni felelősségteljes munkánkat.

Brigádvetélkedő Nyíregyházán

Sikertelen szereplés

1976. március 25-én Nyíregyházán példás rendezés mellett került lebonyolításra az iparági szocialista brigádok versenye. E versenyt minden vállalatnál egy házi verseny előzte meg, melyet Pécsen a csomagolási osztályhoz tartozó „Május 1” szocialista brigád nyert meg. Így színeinket ők voltak hivatottak képviselni Nyíregyházán. A brigád Szilvási Ferencné vezérletével Ta-

kács Sándorné, Pauli Nándorné, Kovács László, Katzircz László, Nagy Rezső és Lauffer Péter II. felállításban vette fel a harcot az egri, sátoraljaújhegyi, debreceni, szőlősi, nyíregyházi vállalatok és a kutató intézeti csapatokkal.

Sajnos csapatunk — sportnyelven szólva — már a start után közvetlenül „lemerevedett”, mivel az első nagyobb pontszámot érő politikai kérdéscsoportnál a mezőnytől lemaradt és a többi kérdéseknél adott válaszok esetében is csak az átlagpontszámokat tudta megközelíteni. Ugyanakkor a szakmai kérdésekre minden esetben a maximális pontszámot ítélte oda csapatunknak a zsűri.

Az eredményhirdetésekor a versenybizottság a következő sorrendiséget határozta meg a különböző vállalatok csapatai között: Eger, Sátoraljaújhegy, Debrecen, Szolnok, Dohánykutató Intézet, Nyíregyháza, Pécs.

Mi többet és jobbat vártunk csapatunktól, s reméljük, hogy a következő évek versenyen nem csak a szakmai „professzorok”, hanem politikai, munkavédelmi és egyéb kérdéscsoportok „tudósai” is helyet kapnak csapatunkban.

M. M.

FIN '76

Az április 4-i koszorúzással sikerrel zárultak a Forradalmi Ifjúsági Napok. A cél nem a látványos rendezvény-sorozat volt, hanem hogy az alapszervezetekben minél több fiatal aktív közreműködésével emlékezzünk meg a tavaszi történelmi évfordulóról. Elmondhatjuk, hogy gyárunk fiataljai nagy számmal vettek részt az akciókban. Képviseletünk magunkat a megnyitó ünnepségen március 14-én, másnap megkoszorúztuk a Petőli-szobrot. Ünnepi taggyűlésen emlékeztünk vissza a három tavaszi napra, irodalmi összeállítás keretében.

Küszöbön áll a KISZ IX. kongresszusa. Megtárgyaltuk, megvitattuk a KISZ Központi Bizottságának kongresszusi levelét. Meglátásainkat, javaslatunkat továbbítottuk felettes szervezeteinknek.

Lezajlott a küldöttgyűlés városunkban. Megválasztották a vezető testületet. A Pécsi Dohánygyár KISZ szervezetét Gasteiger Hildegard bizottsági titkár képviselte.

A kongresszus tiszteletére március közepén politikai szellemi vetélkedőt rendeztünk, melyre meghívtuk az 500-as Szakmunkásképző Iskola egyik osztályát is.

A közeljövőben beindul az egész nyárra kiterjedő „Edzett ifjúságért” jelvénytörzsi akció. Tömegsport jellegű könnyen megtarthatjuk, mert mindkét alapszervezetben nagyon sok fiatal tett egyéni sportvállalást, a többi szervezésen múlik.

Május első hetében 250 úttörőt látunk vendégül, akiknek sport és szellemi vetélkedőt szervezünk. Nagyon sok KISZ-tag munkáját igényeljük annak érdekében, hogy ez a „Születésnap ajándék” akció gördülékeny, zökkenőmentes legyen.

Ebben a hónapban befejeződnének az „Ifjúsági viták” és „Kilián-kör” nevű vitasorozatok. Értékeljük a körök munkáját és a következő tanév kezdetére megpróbáljuk úgy át szervezni, differenciáltabbá tenni, hogy minden fiatal érdeklődési körének megfelelő csoportba kerüljön.

KISZ Bizottság

Még nem kielégítő a tájékoztatás Ügyrendi módosítások (II. rész)

Tovább fejlesztjük az üzemi demokráciát

Lapunk márciusi számában tájékoztatást adtunk vállalati dolgozói részére azokról a változtatásokról, amelyek az üzemi demokrácia továbbfejlesztését szolgálják. Most, az írásos és egyben befejező részét közöljük.

*

6. Ifjúsági Parlament.

7. Újítók tanácskozása. E két fórum működésében változást nem történt.

A vállalat gazdasági egységeinek vezetői a jövőben üzemi demokrácia helyzetéről a saját területük vonatkozásában ügyrendileg évenként írásbeli jelentést kötelesek adni a vállalat igazgatójának, aki a jelentések értékelése alapján szóbeli beszámolóra is kötelezheti az illetékes vezetőt. Az osztályvezető üzemi demokráciával kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése a jövőben beépítésre kerül a belső ellenőrzés munkatervébe. A fentiekben ismertetett ügyrendi változást 1976. január 1-től hatályba léptek.

Az üzemi demokrácia fejlesztése érdekében 1975. december 31-ig elkészült a vállalat középtávú munkaterve. A munkaterv feladatokról szerinti bontásban tartalmazza azokat a főbb célkitűzéseket, amelyek az V. ötéves tervidőszak folyamán az üzemi demokrácia fokozatos továbbfejlesztése érdekében végzendő munka alapját képezi. A teljesség igénye nélkül ismertetjük a legfontosabbakat.

1. A vállalati belső elszámolási rendszer korszerűsítése érdekében felül kell vizsgálni a jelenlegit, valamint a vállalati adminisztrációs rendszerét. Kiemelnie kell vizsgálni a területi szervezési és programozási feladatait, ezen belül az anyag- és ellátottságot, a munkaerő ellátottságot, az eszköz-ellátást és ezek nyilvántartását. Valamennyi alapvető folyamatban meg kell határozni a tevékenységek egymást követő sorrendjét, a felelősöket és a határidőket. Folyamatosan meg kell szervezni a korszerű raktárgazdálkodást. Az adminisztrációs rendszer fejlesztése érdekében a termelési folyamatnál a műszerezési tervnek megfelelően ki kell alakítani az elektronikus ellenőrző és adatszolgáltató rendszert és párhuzamosan ezzel meg kell szüntetni a jelenlegi elavult és nyolcszorosított adminisztrációt.

2. A vállalati belső információs rendszer fejlesztése érdekében konkrétan meg kell határozni, hogy ki, milyen témákban, milyen minőségi információt köteles szolgáltatni, ki és milyen határidőre. A műszeres adatszolgáltatási rendszer kialakításával párhuzamosan adatszolgáltató és információszervezetet kell kialakítani. Az üzemi demokrácia fórumairól működési rendjét folyamatosan vizsgálni kell és erre vonatkozó ügyrendi rendelkezések betartásáról gondoskodni kell. A kollektív információ biztosítására fokozottabban igénybe kell majd venni a vállalati újságot.

3. A feladatokról — ügyrendek — technológiai és ügyviteli utasítások rendszerének továbbfejlesztése érdekében 1976. január 1-től a termelési osztályon belül technológiai csoportok állítottak fel. Ez a csoport gondoskodik a technológia folyamatos felülvizsgálatáról, módosításáról, a műveleti utasítások kiadásáról. Az V. ötéves terv időszakában vállalatunknál bevezetésre kerül a DH munkarendszer.

4. A feladat és a jogkörök decentralizálása érdekében fokozatosan le kell adni a munkáltatói jogokat, így a premizálási, jutalmazási, fegyelmi, bérmegállapítási, szabadságkiadási, munkaerőkiválasztási stb. jogköröket. A szocialista brigádokat fokozottabban mértékben be kell vonni a bér- és normatervek kialakításába és megvalósításába. Folyamatosan vizsgálni kell, hogy miként lehet bővíteni az üzemi demokrácia fórumainak döntési jogkörét.

5. Tovább kell fejleszteni a belső ellenőrzési rendszert. Fokozni kell a vezetői ellenőrzéseket. A belső ellenőrzés területén pedig előtérbe kell helyezni az egyes egységek komplex vizsgálatát. A rendszert ellenőrzést társadalmisítani kell, ebbe be kell vonni a szocialista brigádok tagjait is.

Látható a fentiekből, hogy igen komoly és hosszú időszaki munkáról van szó, arról, hogy az üzemi demokrácia vállalatunknál a megfelelő szintre kívánjuk emelni. Ehhez vállalat minden dolgozójának aktív segítségére szükség lesz.

Dr. Simon Gyuláné

Harc a képzelt lángok ellen

A Baranya megyei Tűzoltó-parancsnokság szervezésében nagyszabású tűzoltó gyakorlatra került sor üzemünk területén március végén. A gyakorlaton részt vettek a szigetvári, komlói, mohácsi és a pécsi egységek. Előzetesen megbeszélte napirend szerint zajlott le a gyakorlat.

Bevezetőként Várhelyi József főmérnök elvtárs ismertette a megjelentekkel a gyár népgazdasági jelentőségét, termelési értékét, forgó- és állóeszköz értékét. Ezt követően üzemlátogatásra került sor, ahol a tűzoltó elvtársak megismerkedtek a gyárunk technológiájával. A gyár látogatásának egyben helyismeret-szerzés célja is volt, melynek adott esetben nagy jelentősége lehet a feladatok végrehajtásában.

Az üzemlátogatást rövid eligazítás követte, majd felbúgtak a szerkocsik motorjai és

a körülményekhez viszonyítva a lehető leggyorsabban elfoglalták a felvonulási tervben meghatározott helyüket, a víznyelő helyeken. A tűzoltók a szerparancsnokok irányításával szakavatott mozdulatokkal építették ki az alapvezetéseket. A parancs elhangzásától számítva hét percen belül a gyártási épület körül volt véve nagynyomású alapvezetékekkel, amely egyben azt is jelentette, hogy tűz esetén mintegy 15 sugárcső áll az egységek rendelkezésére, ami a lángok elleni harcban nagy mentőerőt képvisel.

A gyakorlat jól sikerült, amely a tűzoltó egységek magas felkészültségi fokát bizonyítja. A gyakorlat végrehajtása időszzerű volt, mivel gyárunkban az utóbbi években nagymérvű technológiai és műszaki változások történtek.

Révész Sándor

„Érdeemes töprengeni, éjszakázni...”

Érdekes, egy pillanatra sem érzem póznak, vagy keserűséget a szavaim. Pedig ilyen is elhangzik Szedeli István lakatos csoportvezető szájából, hogy „el nem csodálnám ezt a munkát semmivel”. Meg hogy: „csak úgy érdeemes csinálni, ha az ember maradéktalanul elvégzi a rá bízott munkát, sőt egy kicsit többet is...” Lehet, hogy ez első hallásra amolyan panel-szóveggnek tűnne, hiszen könnyű dolog jelszavakkal helyettesíteni az igazi munkát. Csakhogy ő a Dohánygyárban eltöltött nyolc év alatt igazolta az elmondottakat.

Kezdetben betanított lakatos volt a Soproni Gépgyárban. 1952-ben szerzett géplakatos szakmunkás bizonyítványt. 1968-ban jött a Dohánygyárba, most a lakatosok csoportvezetője és a húsztagú Béke szocialista brigád vezetője. Felszabadulásunk 31. évfordulóján megkapta az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója kitüntetését.

Elsősorban ez a szokatlan. Egy élelmiszeripari gyárban nem éppen „főprofil” a karbantartás.

— Amikor ebbe a műhelybe kerültem, el is keseredtem egy

Szedeli István

kicsit. Az volt az ember érzése, hogy a karbantartókat amolyan szükséges rossznak tartják. Valahogy azzal a lenézéssel, hogy „na ezeket is el kell tartani”. Néhány év alatt azonban nagyon változott itt minden. Egyre bonyolultabb, nagyobb teljesítményű gépek érkeztek, felépült a hőközpont, ami — bátran mondhatom — a gyár szíve. Innen kapják a gépek a süritett levegőt, a műhelyek, irodák a gőzt. A gyár vezetői és a termelésben dolgozók is tudják, hogy nagy a felelősségünk.

Tegyük gyorsan hozzá, hogy ők is érzik ezt.

— Sokoldalú, ütőképességű csapat a miénk. A nyolc lakatos mellett dolgozik itt festő, asztalos, gumijavító, üveges is. A lakatosnak értenie kell a vízvezeték szereléséhez, a gőzhálózat és a gépek javításához is.

— Gyanítom, hogy ezt a sokoldalúságot nem csak a munkakör ellátásánál kamatoztatják.

— Nem bizony. Az óvoda

építésénél a brigád összesen 1600 óra társadalmi munkát végzett. És nemcsak a szakmánkhoz tartozót csináltuk, hanem például parkettáztunk is. És amikor a kicsik először vették birtokukba az óvodát, úgy örültek, olyan meghatóan köszönték meg, hogy komolyan mondom, könnyeztünk volna, ha nem szegyejlük.

Segíteni, örömet szerezni mindig jó érzés. Ebből az érzésből bőven kijut Szedeli Istvánnak és munkatársainak. Igen sok munkát végeznek az általuk patronált Mátyás király utcai általános iskolában is. Minderről pedig úgy beszél, mintha ez lenne a világ legtermészetesebb dolga. Számára, számukra minden bizonyos az is. Csakúgy, mint amihez hasonló gyakran megtörténik:

— A múltkor délután negyed ötkor jöttem értem, hogy nem működik az egyik kisnyomású kompresszor. Másnap reggel kilencre értem haza. Ez a gép egy 130 ezer forintos, úgyne-

vezett Roth-fűvő. Konstrukciójában hibával került hozzánk, rengeteg bajunk volt vele. Adott vizsgáltuk, javítottuk, míg úgy éreztem, sikerült megbízható üzemképessé tenni. Az ilyen sikerekért érdeemes töprengeni, dolgozni, és ha kell, akkor éjszakázni.

— És — azt hiszem, ez nem lehet vita tárgya — ilyen szakmaszeretettel, fáradhatatlansággal kell, érdeemes dolgozni. K. Gy.

Tallózás a Tabak című szaklapból

Érdekes kutatási eredmények a VITIM-ben

Egy másik kísérlet sorozat a dohányfüst nitrogéntartalmú gázösszetevőinek analízisét mutatja be. Itt az ammónia, nitrogén-oxid és nitrogéndioxid meghatározások módszertani és mennyiségi analíziséről számolnak be a szerzők, megjegyezve, hogy mind a szovjet, mind más külföldi gyakorlatban nagyon kevés az ezzel foglalkozó tudomány.

Mindhárom meghatározásnál füst-kondenzátumot hoznak létre, melyek különböző oldatait spektrofotométeren mérik.

Az ammónia vizsgálatánál megállapították, hogy mennyisége a minőség függvénye (alacsonyabb osztályoknál magasabb a füst ammóniatartalma). A filterek közül az acetát filter adja (ammóniára) a legjobb leköttéppességet, ez 45%-os körüli érték.

A kísérletek azt mutatják, hogy a dohányfüst nitrogén-oxid mennyisége jelentős mértékben alacsonyabb a nitrogén-monoxidnál (a nitrogén-oxid toxikussága ötszöröse a

nitrogén-monoxidnak). A nitrogén-oxid és nitrogéndioxid leköttetésénél jó eredményt az aktív szén szűrők adnak. Itt is a nagyobb légáteresztő képességű cigaretta papír használata látszik célszerűbbnek.

A kutatók további céljuknak tekintik a dohányban különböző formában felhalmozott nitrogénanyagok képződésének vizsgálatát.

Akrolein

A VITIM laboratórium munkatársai foglalkoztak egy másik — a dohányfüst toxikusságát befolyásoló anyag — az akrolein analízisével. A dohányfüst szénvegyületeinek elköltetés után az akrolein viszonylag pontosan meghatározható. Itt is arra a megállapításra jutottak, hogy a minőségi osztály bomlásával a dohányfüstben nő az akrolein tartalom.

Osszeállította:
Gasteiger Lászlóné

Tűzvédelmi verseny

Várhelyi József, vállalatunk fő mérnöke átveszi az oklevelet.

Iparunknál a tűzvédelmi versenyeknek hagyományai vannak. A tűzmelelő munkák magasabb szintre való emelése érdekében 1971-től folyamatosan, minden évben a dohányiparhoz tartozó vállalatok felváltva rendezték meg a tűzvédelmi versenyeket. Így 1971-ben Sátoraljaújhegyi, 1972-ben az Egri Dohánygyár, 1973-ban a Debreceni Dohánygyár, 1974-ben vállalatunk, 1975-ben pedig a Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalat volt a kihívó fél.

Az 1975. éves verseny befejező aktusaként Nyíregyházán 1976. március 25-én került sor az ünnepélyes eredményhirdetésre, melyet Jóna Pál vállalati igazgató nyitott meg. Ezután a vezérigazgató elvtárs személyes képviselője, Bordács István műszaki igazgató értékelte a versenyben részt vevő vállalatok megelőző tűzvédelmi tevékenységét, a tűzoltórajok versenyét lebonyolító debreceni vállalat munkáját és az itt elért eredményeket. Kiemelte, hogy az ipar területén 1975 évben egy tüzeset fordult elő, jelentéktelen tüzkárral. Ez a tüzeset a "DDT Vállalat" egyik dohányszárítójában keletkezett. Az egy tüzeset a jelentéktelen tüzkárral arra enged következtetni, hogy az ipar tűzvédelmi helyzete a megelőzési, valamint

a mentesítési területen előbbre lépett fejlődött.

Ezután Bordács István elvtárs kihirdette az 1975. évi tűzvédelmi verseny eredményét.

- I. Sátoraljaújhegyi Dohánygyár
- Elyenték a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságának különdíját: egy kristályvázát, és az 1971-ben alapított iparági vándorserleget.
- II. Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalat
- III. Debreceni Dohánygyár
- IV. Egri Dohánygyár
- V. Pécsi Dohánygyár
- VI. Dunántúli és Duna-Tisza közti Dohányfermentáló Vállalat
- VII. Dohányértékesítő és Készletelő Vállalat
- VIII. Dohánykutató Intézet.

A vállalati eredményhirdetés után az egyes vállalatoknál jó tűzvédelmi munkát végzett tűzvédelmi vezetőket, feldolgozókat, tűzvédelmi bizottsági tagokat, tűzoltóparancsnokokat jutalmazta Bordács elvtárs. Vállalatunknál Kajcsa László és Magyar Miklós tűzvédelmi bizottsági tagok részesültek vezérigazgatói dicséretben.

A műszaki igazgató elvtárs után Rövdi Lajos elvtárs, a Dunántúli és Duna-Tisza közti Dohányfermentáló Vállalat igazgatója kért szót és elmondta, hogy vállalata a tűzvédelmi versenyt tovább kívánja fejleszteni, s e célból elkészítettként az 1976. évi megelőző tűzvédelmi versenyfelhívást, melyet a jelenlévő vállalat képviselőinek át is adott. A tűzoltó rajok és évi iparági versenyének lebonyolítását az Egri Dohánygyár vállalta.

M. M.

„Még egy évet kérek...”

Kincses Antalné

A mosolya, mintha valami állandó, bölcs nyugalom hordozója lenne. Egy olyan asszonyé, aki mindig tudja, hogy mit kell tennie, mi a hasznos és a becsületes, pedig ritkán adatott meg neki, hogy az élet naposabbik oldalára álljon. Kincses Antalné a gyár leghűségesebb dolgozói közé tartozik. Harmincegy évvel ezelőtt kezdte itt a munkát.

— Pedig voltak nehéz időszakok is.

— Pontosan 1944 decemberében kezdtem itt dolgozni. Tarkarítónak vettem fel, s én boldog voltam, hogy azokban a háborús időkben egyáltalán munkát kaptam. Rámszakadt a család minden gondja. Negyvenkétben született a lányom, a férjem akkor más súlyos tébécés volt. En a gerincemmel bajlódtam, de nemigen törődhettem a saját betegséggemmel.

Munka, csak munka szakadatlanul, harmincegy éven át, a kisgyermek nevelésével és a beteg férj ápolásával megtoldva. Nevetve meséli gyárbeli pályafutását:

— Az előkészítőben volt a legnehezebb a munka. Nem úgy volt, mint ma. Semmi gépésítés, kézzel válogattuk a dohányt, naphosszat cipekedtünk a húszkilós ládákkal. Szerencsémre akkor kevés volt még az adminisztrátor, így engem is kiemelték. A raktári adminisztrációhoz kerültem, aztán a könyvelésre. Ott dolgoztam tizenöt évig. De már ezt, az írógép, számológép fölé görnyedést sem igen bírta a fájós gerincem. Átkerültem a laborba, ennek pontosan tizenhárom éve. Azóta itt dolgozom. Nagyon szeretem ezt a munkát, a munkatársaimat.

Nemrégiben a gyár főmérnökével a régi dolgozókról beszélgettünk. Akkor ő így említette, hogy Kincses Panni. Jó, jó, de hát mi a teljes neve? Csak rövid töprengés után jutott eszébe az „Antalné”. Hiába, sokan ismerik, s ahol így szeretnek valakit, ott nincs helye a hivataloskodásnak, ott a Panni, vagy a Panni néni megszólítás dukál.

— Itt a laborban dolgozik a Tabak szocialista brigád. Nagyon jó közöttük lenni. Nem

vegyek olyan magányos. Hat éve, hogy meghalt a férjem, magam élek egy kis családi házban.

— És a lány?

— Már családos, van egy hatéves unokám is. Gyakran együtt vagyunk, de hát nekik is megvan a maguk élete, a saját gondjukkal. A kis Zolika a legnagyobb örömöm. Csuda eleven gyerek, de ez a jó. És olyan arányosan tudja mondani: „mamikám, ugye szeretsz engem?”

— Ha már az örömnél tartunk, a harmincegy év alatt mi volt a legszebb, legemlékezetesebb?

— A legutóbbi esemény. A napokban adta át Irmi Sándor igazgató, az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója kitüntetését. Nem gondoltam, hogy ezt valaha is elértem.

A beszélgetés során minduntalan szóba kerülnek a munkatársak. Hiába, itt a laborban, ahol Panni néni nap mint nap vizsgálja a cigaretták nedvesességét, vagy apró dohánypor tartalmát, vagy éppen egy-egy hiányzó munkatárs helyén végzi el a munkát — a szó legtisztább értelmében együtt vannak.

— Már elértem a nyugdíjkorhatárt, de kértém, hogy legalább még egy évig itt dolgozhassak...

K. Gy.

KERESZTÜL A TAJGÁN

Megindultak a vonatok a Bajkál-Amur vasútvonal (BAM) első, 70 kilométeres szakaszán. A vasútvonal újabb kaput nyit Szibéria felől a Csendes-óceán partvidékére. A Kelet-Szibériát átszelő, rendkívül gazdag lelőhelyek mellett elhaladó vaspálya teszi lehetővé, hogy hatalmas iparvidéket alakítsanak itt ki.

A pályatest kialakításának bonyolultsága páratlan feladat elé állította a mérnököket. Tavábbi 3200 kilométeres hosszúságban kell lefektetni a síneket, többnyire az örök fagyhóban, az érintetlen tajgán, hágókon keresztül, hegyek alatt. A vasútvonal egész hosszában 180 hidat, alagutat és különféle objektumot kell építeni. (BUDAPRESS-APN)

Kezet rázott a miniszterrel

H a egy tudós Nobel-díjat kap, az igen jelentős dolog. Azok viszont, akik másodsorú is megkapják, egy kezünkön megszámolhatók. Így van ez mindentélel kitüntetéssel, hisz mindnyegük egy élet odaadását, energiáit, gondjait, örömeit jutalmazza. A második alkalom igazán ritka, s igazán a legnagyobb megbecsülést jelenti, Zoboki László, az előkészítés művezetője másodsorú lett az Élelmiszeripar kiváló dolgozója.

— Először 1962-ben kaptam meg a kitüntetést, a Dohányipari Technikum fennállása tizedik évfordulóján. Három kaptuk, s igazán büszke voltam. Most, második alkalommal a dohányiparból ketten kaptuk, Baranya megyéből én voltam egyedül.

— Milyen érzés volt?

— Nagyon jó dolog volt bent

ZOBOKI LÁSZLÓ

lenni a tizenöt kitüntetett között. A Magyar Tudományos Akadémián volt az ünnepség, előkelő, ünnepélyes volt; lámpalázás voltam. Még sosem láttam szemtől szembe Romány elvtársat, az új minisztert, s most mindjárt kezet is foghattam vele...

Zoboki László 1954 óta dolgozik a Pécsi Dohánygyárban, tizennyolc éves kora óta: ő volt itt az első dohányipari technikus. 1958-ig mérős, aztán művezetőhelyettes, majd művezető lett 1961-ben.

— A tizenöt év emlékei?

— Tizennyolcat lehet számolni, hisz helyettesként is önálló

feladatköröm volt. A legnehezebbet nem is a szakmai rész, hanem az emberekkel való ismerkedés, a bánásmód megtanulása jelentette. Az ember a gyakorlatban nem mindig azt találja, amit elsajátított, s ráadásul egy nyelvet is „meg kell tanulni”, az emberek nyelvét. Szakmailag aztán a hatvanas évek elején voltak gondjaim, mikor megkezdődött az osztály teljes rekonstrukciója. Új technológiát kellett kialakítanunk, elsajátítanunk. Emellett a társadalmi tevékenység is rengeteg időt elvett.

Csaknem húsz éve a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tudományos Egyesület csoport-

titkára, 1962 óta párttag, mintegy tíz éve a vezetőség munkájában is részt veszek. A Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem szakosító tagozatának hallgatója.

— Egyáltalán, mikor tud időt szakítani a kikapcsolódásra, a családra?

— Ritkán. Csak a szombat meg a vasárnap a családé. Feleségem is a gyárban dolgozik. Nem panaszkodhatom, jó körülmények között élünk. Hobbym a telek. Ez manapság divat, s nálam azonban több. A Dombay-tónál van a bírtoikom, azt „bűvölöm” hétvégeken. Meg a gyerekekkel is kell

foglalkozni, nem annyira számonkérés ez, mint beszélgetés, kikérdezés.

— Milyen vágyai, elképzelései vannak a jövőre nézve a szép élelmiszer után?

— Szeretném befejezni a szakosítást... Aztán szeretnék „át-szenvedni” egy újabb rekonstrukciót, mert bizony ismét elavultak a gépek. A magánéletben azt kívánom, hogy lányom befejezze a zeneiskolát: ez a pálya érdekli. Ha sikerül, a telemekre az ideiglenes építmény helyett egy kis vikendházat húzok. No és: eredetileg nem volt céltom, de most már büszkeséggel tölt el, hogy a gyárban én vagyok legrégebb óta művezető. En tartom a rekordot, s szeretném is tartani. Összenöttem az osztályal, munkámat nem tudom elképzelni sem följebb, sem lejjebb...

Sz. P.

„Amit megtehettem, azt igyekeztem megtenni”

Kovács Nándor

Egy kisfiú, aki édesapjának hozta az ebédet a gyárba, néha suttymoban rácsodálkozott a dalárdásokra. Áhitattal figyelte a Munkás Dalkör próbáit, aztán idővel már ő is közéjük tartozott, később pedig a pécsi Dohánygyár dolgozója lett. Az édesapa most hetvenkilenc esztendősen, beteg öregember, a kisfiú pedig ötvenkét éves, a Készáru raktár vezetője.

— *Eredeti szakmám kereskedő — meséli Kovács Nándor — 1947 óta dolgozom itt. Ismerősként jöttem, hisz apám révén gyakran voltam már a gyárban. Később aztán a fiam is itt töltötte a gyermekkorát, ide jártak bölcsődébe, óvodába. Segéd munkásként kezdtem, aztán a szociális létesítmények beindulása után a gyerekekkel foglalkoztam.*

Elmosolyodik. Furcsa hangulatú szó: Óvóbácsi. Észreveszi, hogy különösnek találom, rögtvest tiltakozik:

— *Akkor nem annyira a szak-képzettség, inkább a szeretet, a hűség volt a fontos. És szerettem azt a munkát. Útána is hasonlóan végeztem, a kertészetben voltam segéd munkás. Abban a feladatban is megtaláltam a szépséget. A furdó melletti jegenyésor is erre emlékeztet. Mi ültettük, nagyon régen. Valahányszor elmegyek mellettük, érzem, hogy az életemet is magukba foglalják. Sok vihart megélték, és mégis: ők is, én is itt vagyunk. Bár én jóformán csak „vegetálok” infarktuszom óta.*

Pályája gyorsan emelkedett. Dolgozott a bércsoportnál, mikor megindult a minőségellenőrzés, meős lett ő is. A csomagolásnál művezető helyettes, majd művezető a hatvanas években. Közben 1962-től öt évig párttitkár. Itt aztán, ahogy mondja megszokta a fölvelő pályát.

— *A sokirányú elfoglaltság folytán ideigleg, fizikailag beteg lettem. Kikészült a szívem, sokkal kevesebbet vállalhattam, mint addig. Ide kerültem a raktárba, nincs nagyobb gondom, csak az anyagiakkal nem vagyok megelégedve. Tudom, a termelő részeken nehezebb a munka, nagyobb a felelősség, és mégis...*

Kicsit talán sértett ember? Azt mondja, elhasználódott, többet vállalt, mint amennyit szabad, vagy amennyit tud. Rosszul osztotta be az erejét. A táskájában ott a gyógyszer most is. Már javában ezen a „sértettség” töprengén, mikor melesni kezd az itteni munkáról. Hogy a készárun tudja lemérni, mennyit termel a gyár, hogy az ország hatvan elosztóját látják el áruval, a negyedéves tervet túltesztették. Aztán előkerül a brigádalbum, és szeretettel, mosolyogva beszél munkatársairól. Nem, nem sértett ember. Csak hát a pénz az kevés...

— *Az Élelmiszeripari Tudományos Egyesületnek 1950 óta vagyok tagja — mondja. — Pestről jöttek a szervezők, s mi megalakítottuk az itteni tizenöt fős csoportot. Most már lényegesen több a szakember, mint akkor volt, de a fő cél most is ugyanaz: összehozni a műszaki értelmiséget, tájékoztatni őket, tudásukat pedig közkinccsá tenni. Tíz évig vezetőségi tagja voltam a szervezetnek, s azóta is tövénnyel résztveszek a megmozdulásokon, hallgatom az előadásokat.*

Felesége diszpécser a 12. Volánnál, három gyereke van, már két unokája is. Lassan be-

kell fejeznünk a beszélgetést: hamarosan sportolni indul: sakkozni. Azzal búcsúzik, hogy amit megtehetett idáig, azt igyekeztem megtenni, itt, a Készáru raktárban is, ahol az úgynevezett „nehéz emberek” vannak. Jövő ilyenkor harminc éves jubileumot ül, ennyi ideje dolgozik a gyárban. De már gyerekkora óta ide tartozik.

Kovács Nándor a szervezetben végzett kiemelkedő munkájáért az Élelmiszeripari Tudományos Egyesület huszonöt éves emléklapját kapta.

Szántó Péter

Városi sakkbajnokság

Az EDO SZ Megyebizottsága ez évben is kiírta az élelmiszeripari vállalatok közötti egyéni sakkbajnokságot, mely 1976. április 6-án került megrendezésre a Pécsi Dohánygyár éttermében. A versenyen hat vállalat 25 sakkozója mérte össze tudását.

Az elmúlt évek tapasztalata alapján a verseny lebonyolítása kieséses rendszerben lett meghatározva, hogy elkerüljük az elnapolt mérkőzések más időpontban történő megrendezésének nehézségeit.

Teljesen zavartalanul, gördülékenyen zajlott le ez az értékes sportesemény. A korábbi órákban el is dőlt, ki az első helyezett, így Balázs Béla, a Baranya megyei Sütőipari Vállalat dolgozója lett a győztes.

Vállalatunkat öt lelkes sakkozó képviselte, különböző munkaterületekről. Pap Győző, a szerviz-műszak dolgozója igen nagy ambícióval indult a versenyen, s megérdemelten harmadik helyezést ért el.

Összefoglalva mindent, az, hogy ez a versenynap sikeresnek bizonyult, a vállalati Szakszervezeti Bizottság és a sportbizottság munkájának eredménye.

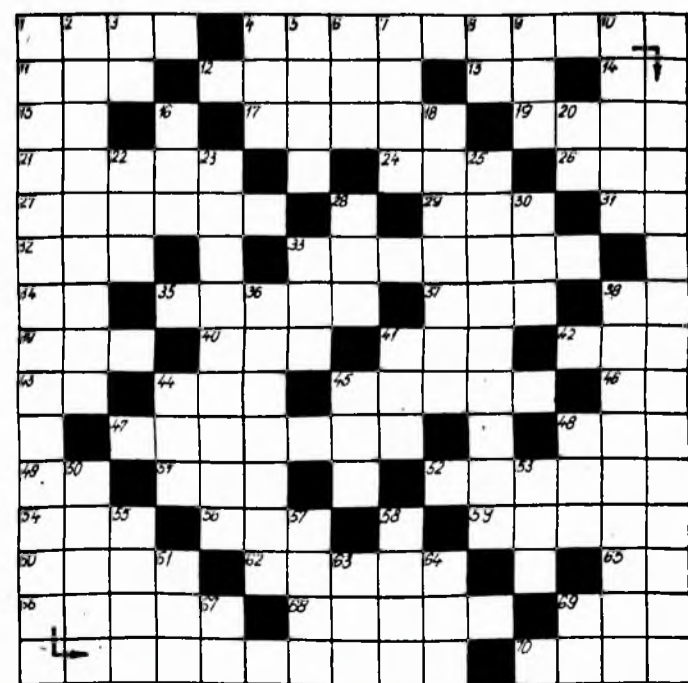
A verseny végeredménye a következőképpen alakult:

- 1. Baranya megyei Sütőipari Vállalat 7 fővel.
- 2. Pécsi Sütőipari Vállalat 2 fővel.
- 3. Pécsi Dohánygyár 5 fővel.
- 4. Pannónia Sörgyár 4 fővel.

Hegyí József

Vizsgáztak szakmunkásaink. Április 8-án, tizenkilencen tettek sikeres vizsgát elméletből és gyakorlatból. A vállalatunknál rendezett szakmunkás képző tanfolyamokon eddig harmincheten szereztek szakmunkásbizonyítványt. Vállalatunk igényt tart magasabb színvonalú munkavégzésükre, ez az anyagi elismerésben is tükröződik. Képünkön, Gasteiger Hilda átveszi a szakmunkásoklevelét. Nagy László felv.

HÍREK

— Az ipar szervezői március 30—31-én tartották meg Budapesten a soronkövetkező megbeszélésüket, melyen Vidéki Imre elvtárs, az ipar termelési igazgatója értékelte a vállalatok 1975. évi szervezési tevékenységét. Ezt követően az 1976. évi feladatok és szervezési tervek megbeszélésére került sor.

— Március 25-én a MÉTE helyi csoportja rendezésében ankétot tartottunk a vállalati klub helyiségében. Móri János termelési osztályvezető az előkészítés rekonstrukciójával kapcsolatos elképzelésekről, problémákról tartott előadást.

— Vállalatunk dolgozói közül hét fő vízvezeték-szerelő, kőműves és asztalos szakmunkás dolgozik az ipar Ábrahámhegyi üdülőjében. Munkájuk során elvégzik az épület teljes felújítását, a berendezések javítását és két fürdőszoba átalakítását. Az üdülési szezon kezdetére minden rendben várja majd a pihenni érkező dolgozókat.

Talált tárgyak

Felhívjuk dolgozóink figyelmét, hogy a portán levő érték-megőrzőben az alábbi talált tárgyak vehetők át:

- 1 pár női kesztyű.
- 1 db férfi esernyő.
- 1 db női esernyő.
- 2 db pénztárca.
- 2 db selyemkendő.
- 1 db szatyor.

Tűzvédelmi tudnivalók

A tűzjelzési eszközök elhelyezését a gyár tűzjelzés biztosítási érdekében könnyen, felismerhetően jelezni kell. A tűzjelzésre alkalmas telefonok mellé a helyi és az állami tűzoltóság hívószámát jól látható módon ki kell függeszteni (l. tűzoltók: 05).

Igen fontos tudnivaló az, hogy hogyan kell tüzet jelezni. Tűzjelzés részletes és megbízható legyen. A tűzoltóságunk a tűz esetekre vonatkozóan meghatározott adatokra van szüksége. Ez az adatok a következők: A tüzeset (küreset) pontos helye (sz. r. község, utca, házszám), hol ég (épület, pince, padlás, emelet), mi ég (tűzveszélyes folyadék, szalma, fa), mi van veszélyes benne, milyen terjedelmű a tűz (erők kivonulása miatt), van-e ég veszélyben (első tennivaló), jelzés ideje, jelző neve, hogyan, hol nan jelezte a tüzet.

A létesítményben a riasztás megszervezésére „tűzriadó terv” et kell készíteni. A tűzriadó terv a keletkezett, vagy egyéb kó eset alkalmával szükséges tűzrendészeti intézkedések rendszerét a dolgozók és a létesítményi tűzoltók feladatát tartalmazza.

A tűzriadó tervet a tűzrendészeti előadó és a létesítmény tűzoltóparancsnok készíti el, és azt a létesítmény vezetője hagyja jóvá.

- A tűzriadó tervben meg kell határozni: — a tűzjelzésre riasztással kapcsolatos feladatok ellátását; — a létesítményi tűzoltók feladatát; — név szerint az egyes csoportparancsnokot, küldendő megbízott személyeket; — a küresethez érkező szervek eligazítását, útvonal biztosításával; — vízszelvéssel, áramtalanítással (csak vezetői szó, irányítási dási helyét); — a mentéshez a megbízott személyek feladatát, tartózkodási helyét;

A tűzriadó jelére a létesítményi tűzoltók a szertárnál gyűlkeznek. A tűz színhelyén dolgozó létesítményi tűzoltók és ott dolgozók azonnal megkezdik a rendelkezésükre álló tűzoltóeszközökkel a tűz oltását.

A tűzoltás vezetője a létesítményi tűzoltóparancsnok, vagy helyettese, vagy a rajparancsnok, vagy a tűzrendészeti előadó vagy az állami tűzoltó instruktor, illetve a helyszínre érkező állami tűzoltóság egységének parancsnoka.

A tűzoltás vezetőjének utasításait, rendelkezéseit minden dolgozó köteles végrehajtani.

A tűzriadó terv alapján félévenként gyakorlatot kell tartani. Tűzriadót a létesítmény vezetője rendelhet el. Végrehajtás a tűzrendészeti előadó irányításával a létesítményi tűzoltóparancsnok vezetésével látja el. A gyakorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az alábbi tűzoltókészülékeket különböztetjük meg: vízzel oltó, szénsavval oltó, gázzal oltó, porral oltó és habbal oltó.

Az egyszerű tűzoltóeszközök (víz, homok, lapát, csáklya, pokróc, stb.) az adott körülmények között az első beavatkozás szükséges és elégséges oltóeszközei lehetnek.

A mindennapi élet azonban egyre több és szélesebb területen teremt olyan körülményeket, ahol már a hordó víz két véddörrel, vagy a láda homok két szórólappal már nem biztosítja a keletkező tüzeset eredményes, gyors, szakszerű leküzdését. Ilyen esetekben a tűzoltókészülékek készenlében tartása és felhasználása bizonyos mértékig biztosítja a kívánt cél elérését.

A tűzoltókészülékek általában szemre is kellemes benyomást keltő szerkezetek.

Az ipari és mezőgazdasági üzemek és intézmények részéről választékban és kivitelben biztosítja a különböző rendeltetésű hatásos oltóanyagú tűzoltókészülékeket.

A korszerű készülékek használata esetén a tűzoltás sikert elsősorban az oltóanyag (víz, hab, por, gáz, szénsav) helyes megválasztásától, másodsorban az oltóanyag felhasználásának időtartamától (az időegység alatt kilővelt oltóanyagotól), harmadsorban pedig az oltást végző személy magatartásától, nyugodt céltudatos tevékenységétől függ.

A keletkezett kisebb tüzeseteket a megfelelő tűzoltókészülékkel egyszerűen és gyorsan eloltathatjuk — esetleg több készülékkel, vagy legalább a tűzoltóság megérkezéséig a tűz további kiterjedését megakadályozhatjuk.

A tűzoltókészülékkel szemben támasztott műszaki és egyéb követelmények szabványosítva vannak. Először 1953-ban alkotott szabványok teremtettek rendet. Majd az ipari és a technikai fejlődés korszerűbb oltástechnikai anyagokat és eljárásokat fejlesztett ki, ezért 1963-ban újra kidolgozták a tűzoltókészülékek újabb szabványosítását. A továbbiakban az 1963. évi szabványok alapján tárgyaljuk a szükséges ismereteket és tudnivalókat.

Hirczél József

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Gyermekjáték. 4. A megfejtés első része (zárt betűk: T. T. K. E.). 11. Lavágja a disznót. 12. Az egyik elektródához vándorló elemi részecske. 13. Kiejtett mássalhangzó. 14. Azonos betűk. 15. Enek. 16. szócseke. 17. Kisebb — latinul (A zenében szükített). 19. Nem más. 21. Nagy az úrtartalom. 24. Csont-héjas gyümölcs. 26. Kézmunkázik. 27. Világos árnyalatú. 29. Ünneplés hangú költemény. 31. Somfai Faranc. 32. Flóridán páros betű. 33. Légy csendben. 34. Becézett Edward. 35. Forgórész. 37. Abszolút atmosféra. 42. Létezett. 43. Betű fonetikuson. 44. Éra. 45. Korallzátony. 46. Keitőzve magyar város. 47. Hítelbe. 48. Szovjet sakkozó. 49. Nem egészen a másik. 51. Talán. 52. Végtelen farakás. 54. Baranyal falu. 56. „ETC”. 59. Kipusztul. 60. Utód. 62. Arab férfinév kiejtve. 65. Nagy vállalkozás. 66. Ne csak ide. 68. Élet — görög szó. 69. Az 54. sz. fordítottja. 70. „A” hang.

Függőleges: 1. A megfejtés második része (zárt betűk: S. K. V.). 2. Ajjónálk. 3. Szovjet repülőgép típus a fordítottja. 4. A. N. M. 5. Nem csak ti. 6. Elemi részecske. 7.

Híres országgyűlés színhelye volt. 8. Klasszikus kettősbetű. 9. Idegen Anna. 10. Egyfajta bor. 16. Földdarab. 18. Kereplő. 20. EK. 22. Lásd víz. 32. sz. 23. Kempingezés. 25. Odaszították. 28. Seb. 30. Tasak közepe. 33. Haza. 36. Kanada! nagyváros. 38. Elletted. 41. Hatalom része. 44. Tyúk mondja. 45. Menyasszony. 48. Fordított szám. 50. Tavábbító. 53. Verssorvegek összeesése. 55. Végtelen nemesség. 57. Vajon hüvelyes? 58. Sitalpon — szélei. 61. J. I. N. 63. Kicsodát? 64. M. S. I. 67. Szintén ne. 69. Abortusz bizottság.

Beküldendő sorok: Vízszintes 4. és függőleges 1. sz. sorok megfejtései a szerkesztőség címére 1976. május 10-ig. A helyes megfejtők között jutalmaként könyveket sorsolunk ki.

Az 1976. március havi számban megjelent rejtvény helyes megfejtése: Egy befolyásos ismerősömről annyi rosszat tudok, hogy bármikor kitérhetem a nyakamat.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salomon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Felelős vezető: Molnár Rezső